

REFERAT Økonomiudvalget 2014-2017 d. 25-09-2017

Mødedato Mandag d. 25. september 2017 kl. 09:00

Mødested Hvidovre

Mødedeltagere Helle M. Adelborg, Mikkel Dencker, Finn Gerdes, Niels Ulsing, Steen Ørskov Larsen, Karl Erik Høholt Jensen (Afbud), Arne Bech

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Forskellige cirkulærer og meddelelser. Orientering ved borgmesteren.....	4
2. behandling af budgetforslag 2018 og overslagsårene 2019-2021.....	5
Finansiel strategi.....	8
Eventuelt.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

17/69

Beslutning i Økonomiudvalget den 25-09-2017

Godkendt.

Punkt 2: Forskellige cirkulærer og meddelelser. Orientering ved borgmesteren

17/66

Beslutning i Økonomiudvalget den 25-09-2017

Ingen meddelelser.

Punkt 3: 2. behandling af budgetforslag 2018 og overslagsårene 2019-2021

17/430

Beslutning i Økonomiudvalget den 25-09-2017

Ad 1. Anbefales godkendt.

Ad 2. – 10. og 12.
Oversendes til kommunalbestyrelsen.

Ad 11.
Anbefales godkendt.

Beslutningstema

Kommunalbestyrelsen skal senest den 15. oktober vedtage budget for det kommende år. Vedtagelsen indebærer fastsættelse af niveau for drifts- og anlægsbudget samt finansiering herunder skatter.

Center for Økonomi og Analyse har udarbejdet sagsfremstillingen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomiudvalget at anbefale over for Kommunalbestyrelsen

1. at godkende at tekniske korrektioner på 3,6 mio. kr. vedrørende drift er indarbejdet i budgetforslaget jf. bilag B
2. at ændringsforslag til drift og anlæg behandles
3. at takster for 2018 fastsættes i henhold til takstoversigt jf. bilag E
4. at der vælges statsgaranti for skattegrundlag, tilskud og udligning
5. at grundskyldspromillen og følgelig heraf dækningsafgiftspromillen for regionens og statens ejendommers grundværdi, som udgør halvdelen af grundskyldspromillen besluttet for 2018. I 2017 er promillerne hhv. 29,7 og 14,85.
6. at dækningsafgiftspromillen for erhvervsejendomme besluttet for 2017. I 2017 er promillen 10,0
7. at dækningsafgiftspromillen for offentlige ejendommers forskelsværdi fastsættes uændret til 8,75
8. at kirkeskatteprocenten fastsættes uændret til 0,72 procent
9. at skatteprocenten besluttet for 2018. I 2017 er skatteprocenten 25,5
10. at en eventuel ubalance finansieres af eller tillægges kassebeholdningen
11. at Center for Økonomi og Analyse bemyndiges til at foretage tekniske tilretninger af mindre budgetbeløb
12. at der gives anlægsbevilling til rådighedsbeløb for de anlægsprojekter, der fremgår af bilag F

Sagsfremstilling

Til brug for Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens 2. behandling af budgettet for 2018 og overslagsårene 2019-2021 foreligger følgende bilagsmateriale:

- A: Budgetforslag 2018 og overslagsår 2019-2021 – herunder oplæg vedrørende finansieringsmuligheder
- B: Oversigt over tekniske korrektioner, 2. runde
- C: Direktionens katalog, drift
- D: Investeringsoversigt
- E: Takster
- F: Afgivelse af anlægsbevillinger
- G: Indkomne høringsvar og udtalelser

Ved 1. behandlingen af budgetforslaget på Kommunalbestyrelsens møde den 12. september 2017 godkendtes tekniske korrektioner 1. runde, konsekvenser af Lov- og cirkulærepragrammet samt ændringer i udgifterne til overførselsindkomster (konjunktturnotat). Herudover oversendte Kommunalbestyrelsen det samlede budgetforslag til 2. behandling.

Der er forslag til tekniske korrektioner, 2. runde på i alt 3,6 mio. kr. i 2018 (netto merudgifter). Korrektionerne vedrører hovedsageligt afledt drift af nye anlæg samt demografiregulering af elev- og børnetal på skoler/SFO/klubber/dagtilbud, hvor især flere småbørn betyder øgede driftsudgifter.

Hvidovre Kommune har ansøgt om særtilskud jf. §§ 16 og 19 i Lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. For 2018 har Hvidovre Kommune modtaget 13 mio. kr. fra § 19-puljen. Midlerne er indregnet i budgetforslaget.

Til 2. behandlingen foreligger notat om finansieringsmuligheder, der udviser et finansieringsunderskud på 29,5 mio. kr. i 2018 (bilag A). I finansieringsoversigten er indarbejdet tekniske korrektioner, 1. og 2. runde, konsekvenser af Lov- og cirkulæreprogrammet, ændringer til overførselsindkomster (konjunkturnotat) samt særtilskud fra Social- og Indenrigsministeriet.

I ovennævnte finansieringsoversigt udgør finansieringsunderskuddene (forbrug af likvide aktiver) følgende i overslagsårene:

2019: -103,0 mio. kr., 2020: -97,2 mio. kr. samt 2021: -88,4 mio. kr.

Med budgetforslaget forventes det, at serviceudgifterne ligger 18 mio. kr. under den udmeldte serviceramme.

Takster

I henhold til Lov om kommunernes styrelse § 41 a, fastsætter Kommunalbestyrelsen betalingen for ydelser, som borgerne modtager.

Forslaget til takster for 2018 er som det forelå ved 1. behandlingen – dog er forældrebetaling for dagtilbud, SFO og klubber korrigeret som følge af konsekvenser af ændret pris- og lønregulering.

Finansiering

I budgetforslaget er indarbejdet følgende uændrede skatteprocent og -promiller i budgetforslaget:

Udskrivningsprocent: 25,5 %.

Grundskyldpromille, 29,7 0/00.

Dækningsafgift for erhvervsejendomme, 10 0/00.

Dækningsafgift for regioners og statens ejendommers grundværdi, 14,85 0/00.

Dækningsafgift af offentlige ejendomme, forskelsværdien, 8,75 0/00.

Budgetforslaget tager udgangspunkt i beregning af skatter og generelle tilskud ifølge statsgarantien.

Siden 1. behandling af budgettet har KL – på baggrund af Regeringens seneste Økonomisk Redegørelse - udmeldt nye skøn for skatter og generelle tilskud i årene 2018-2020. Disse ændringer er beskrevet i notat om finansieringsmuligheder (bilag A), som tillige indeholder beskrivelse af muligheden for valg af selvbudgettering og de deraf beregnede skatter og generelle tilskud og udligning.

Budgetforslaget indeholder optagelse af lån med i alt 29,7 mio. kr. Lånoptagelsen omfatter lån til ESCO-projektet samt øvrige energibesparende foranstaltninger. Fra 2018 er der ændret på metoden for budgettering af optagne lån, således at lånoptaget i 2018 sker på baggrund af forbrug i 2017 og så fremdeles. Dette vil dermed følge den reelle praksis, idet lån først kan optages på baggrund af de faktisk afholdte udgifter.

Kirkeskat

Det indstilles, at kirkeskatteprocenten for 2018 fastsættes til 0,72 %, hvilket er uændret i forhold til 2017.

Retsgrundlag

Det fremgår af lov om kommunernes styrelse, Styrelsesloven §37-38, at forslag til kommunens årsbudget for det kommende regnskabsår udarbejdes af Økonomiudvalget til Kommunalbestyrelsen inden 15. oktober.

Forslaget ledsages af budgetoverslag for en flerårig periode, hvis længde fastsættes af Social- og Indenrigsministeren.

Økonomiudvalgets forslag til årsbudget og flerårige budgetoverslag skal undergives to behandlinger i Kommunalbestyrelsen med mindst tre ugers mellemrum.

Ved 2. behandling undergives forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag Kommunalbestyrelsens drøftelse og beslutning

Politiske beslutninger og aftaler

Indstillingen skal ses som et led i budgetprocessen for 2018-2021.

På Kommunalbestyrelsens 1. behandling blev der besluttet følgende:

Ad 1., 2., 4. og 5.

Kommunalbestyrelsen godkendte, at det seneste pris- og lønskøn, tekniske korrektioner på -10,2 mio. kr., de økonomiske konsekvenser som følge af ændrede forudsætninger på overførselsindkomstområdet på -4,0 mio. kr., og de økonomiske konsekvenser af Lov- og cirkulæreprogrammet på 11,9 mio. kr. indarbejdes i budgetforslaget.

Ad 3., 10. og 11.

Kommunalbestyrelsen tog følgende til efterretning:

- At servicedriftsudgifterne i budgetforslaget ligger 22 mio. kr. under servicerammen.
- Bemærkningerne fra fagudvalgenes budgetbehandling.
- Indkomne høringssvar.

Ad 6., 7., 8. og 9.

Kommunalbestyrelsen oversendte det samlede budgetforslag til 2. behandling.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser fremgår af finansieringsoversigten i bilag A.

Bilag

Bilag A - Budgetforslag 2018 og overslagsår herunder oplæg till finansieringsmuligheder

Bilag B - Tekniske korrektioner 2

Bilag C - Direktionens budgetkatalog

Bilag C - Dagrenovation - bilag til Direktionens budgetkatalog

Bilag D - Investeringsoversigt 2017-2026

Bilag E - Takster 2018 - 2. behandling

Bilag F - Afgivelse af anlægsbevillinger for 2018

Bilag G - Samlede Høringssvar og Udtalelser

Punkt 4: Finansiell strategi

17/11753

Beslutning i Økonomiudvalget den 25-09-2017

Ad 1. Drøftet.

Ad 2.

For: Gruppe A, O, Liste H og Gruppe F.

Gruppe C afventer kommunalbestyrelsen.

Anbefales godkendt.

Ad 3.

For: Gruppe A, O, Liste H og Gruppe F.

Gruppe C afventer kommunalbestyrelsen.

Anbefales godkendt.

Beslutningstema

Der fremlægges forslag til revideret finansiell strategi for Hvidovre Kommune.

Sagen er udarbejdet af Center for Økonomi og Analyse

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomiudvalget at anbefale overfor Kommunalbestyrelsen;

1. at drøfte toleranceniveau i forhold til en ansvarlig investeringspolitik
2. at godkende den finansielle strategi
3. at godkende at administrationen konkurrenceudsætter forvaltningen af kommunens finansielle aktiver til flere forvaltere med lige store deling - svarende til værdien af den samlede investeringsportefølje per 1. januar 2017.

Sagsfremstilling

Administrationen har udarbejdet udkast til en revision af kommunens finansielle strategi. Strategien er senest revideret 28. maj 2013.

Baggrunden for at foretage en revision af den eksisterende finansielle strategi baserer sig på to forhold.

For det første har verdensmarkedet været præget af meget lave renter siden den seneste revision. Denne markedssituation vurderes også at ville være gældende i en overskuelig fremtid. Der er derfor grund til at overveje rammerne for forvalternes placering af porteføljen med henblik på at forbedre afkastmuligheden uden at det slækker væsentligt ved risikoen. Dette kan opnås gennem en større spredning i porteføljeplaceringen.

For det andet har et ønske om ansvarlige investeringer fyldt stadig mere i markedet og blandt investorerne, hvilket er anledning til at foretage revision af den bestående finansielle strategi.

Rammerne for porteføljeplaceringer er i dag følgende;

Type	Grænse
Danske stats- og realkreditobligationer (Varighed 0-5 år)	Minimum 75 pct.
Aktier	Max. 15 pct.
Globalindeksobligationer	Max. 10 pct.
Kreditobligationer, Investment grade	Max. 15 pct.

Kontanter i Porteføljemanagement aftale	2 pct.
---	--------

Det foreslås at rammerne for porteføljeplaceringer justeres til følgende

Type	Grænse
Danske stats- og realkreditobligationer (Korrigeret varighed 0-5 år)	Minimum 75 pct.
Aktier	Max. 20 pct.
Erhvervsobligationer – Investment Grade	Max. 10 pct.
Erhvervsobligationer – High Yield	Max. 10 pct.
Emerging Markets Obligationer	Max. 10 pct.
Kontanter i Porteføljemanagement aftale	Max. 2 pct.

Placering af midler i i andre værdipapirer end danske obligationer kan i forslaget samlet set maksimalt uændret udgøre 25 pct. af kapitalen under forvaltning.

Ved en give forvalterne mulighed for at sprede investeringerne i vil sårbarheden i forhold til investeringernes afkast blive formindsket. De to nye aktivklasser (High Yield og Emerging Market) har som udgangspunkt en højere risiko end de nuværende investeringer, men da løbetiden oftest er kortere i de nye aktivklasser betyder det, at obligationsporteføljen bliver mindre sårbar. Udvidelsen af aktivklasser vil herudover bidrage til den samlede stabilitet over tid, både hvad angår formuens udvikling og afkastet.

Beskrivelse af aktivklasser

En erhvervsobligation adskiller sig fra de kendte statsobligationer ved, at den er udstedt af en virksomhed i stedet for en stat.

Når en virksomhed skal anskaffe sig kapital kan det – udover aktiekapital og banklån ske via at udstede erhvervsobligationer. Det er typisk større virksomheder, der benytter sig af at udstede erhvervsobligationer. Erhvervsobligationer har været kendt og anvendt i USA i mange år, og siden finanskrisen har europæiske virksomheder i stigende grad anvendt erhvervsobligationer som finansieringsform. Som investor i erhvervsobligationer er man reelt med til at låne penge til en virksomhed i en periode uden at løbe den samme risiko, som hvis du havde købt virksomhedens aktie.

Der findes forskellige former for erhvervsobligationer

Erhvervsobligationer

High Yield erhvervsobligationer er virksomhedsobligationer fra større virksomheder, som giver et højt afkast - typisk er der tale om obligationer udstedt af virksomheder i lande med et højt renteniveau.

Investment Grade erhvervsobligationer er virksomhedsobligationer med en høj uafhængig vurdering og dermed med en relativ lav risiko.

Emerging Markets obligationer.

Emerging Markets obligationer er obligationer fra lande i en rivende udvikling, hvor det økonomiske vækstpotentiale er højere, end det ses i de mere udviklede lande og regioner som fx USA, Vesteuropa og Japan. Emerging markets-landene er fordelt på fire regioner: Latin- og Centralamerika, Østeuropa, Afrika og Mellemøsten samt Asien (ekskl. Japan).

Kommuners begrænsning i investeringer

Danske regioner og kommuner er underlagt begrænsninger i forhold til investeringsgrænser samt hvilke aktivklasser, der kan investeres i. Kommuner kan investere i danske stats- og realkreditobligationer samt i andre EØS-landes statsobligationer og op til 50 pct. i erhvervsobligationer, Emerging Market obligationer og aktier (for investeringer i disse tre aktivklasser skal der anvendes investeringsforeninger).

I forbindelse med revideringen af Hvidovre Kommunes finansielle strategi foreslås det på den baggrund at udvide porteføljen af finansielle aktiver til at omfatte højtforrentede erhvervsobligationer (High Yield) og obligationer i Emerging Markets lande.

Ansvarlig investeringspolitik

De lande, der ikke kan investeres i, følger til enhver tid EU's og Danmarks sanktionsliste over lande, hvor investeringer ikke tillades.

De af FN's konventioner, der har betydning for investeringer i virksomheder er fortsat grundlæggende i den finansielle strategis etiske krav til investeringer. Hertil kommer et nyere kodeks kaldet UN PRI, der er udviklet i FN regi. FN konventionerne er gælder for alle de lande, herunder dets borgere og virksomheder, der er medlem af FN.

I Danmark har ca. 10 af de største kapitalforvaltere tiltrådt UN PRI principperne. De virksomheder, som Hvidovre investerer i, må ikke have omsætning inden for følgende områder: Tobak, Våben, Alkohol, Voksenunderholdning, Hasardspil og Fossile brændstoffer.

På kapitalforvalterne arbejdes der dog med en tærskelværdi på 5 pct. forstået således, at op til 5 pct. af en virksomheds omsætning kan stamme fra de uønskede segmenter. (Dette gælder dog ikke for "Våben" hvor der er nultolerance)

Tærskelværdien har i de senere år blandt kapitalforvalterne generelt bevæget sig fra 10 pct. til 5 pct.

Baggrunden for valget af en tærskelværdi på 5 pct. er, at man kan give en fornøden fleksibilitet i kapitalforvaltningen. Det er den eksterne vurdering at nul-tolerancer i realiteten er ganske svære at arbejde med. Våben er her en særligt undtagelse.

Jo mere restriktiv tærskelværdien ved etiske investering er, des færre kapitalforvaltere er der at vælge imellem og alternativet for kommunen vil være at investere danske obligationer med afledt effekt på lavere afkast.

En alternativ nul tolerance vil begrænse investeringsmulighederne markant. Et eksempel herpå kan være at investering i dagligvarebranchen, ved nultolerance ikke kan finde sted, da der er en lille omsætning fra f.eks. tobak. Dette accepteres ofte fordi tobaksomsætningen i detailhandel generelt udgør en meget lille andel af den totale omsætning.

Et andet virkelighedsnært eksempel er flyselskaber. Ved en nul-tolerance for tobak og / eller alkohol kan man f.eks. ikke kunne investere i SAS fordi, der sælges tobak og alkohol ombord på deres fly, men med en 5 pct. tærskelværdi er det muligt at købe SAS aktier. Men selv med en 5 pct. tærskelværdi vil det f.eks. ikke være muligt at investere i de flyselskaber, hvor selskabets billetindtægter ikke længere er en stærkt dominerende del af indtægterne. Det er derimod f.eks. udbud af hasardspil om bord hos selskabet samt salg af alkohol.

Center for Økonomi og Analyse har indhentet uafhængig ekstern vurdering af markedet og vurderingen er, at langt de fleste kapitalforvaltere bruger grænsen op til tærskelværdierne, som et manøvrerum i deres forvaltning, men i realiteten frasorteres så meget som muligt i de uønskede kategorier. Derfor forsøger en kapitalforvalter ikke at investere i virksomheder der er tæt på tærskelværdigrænsen, men tværtimod bevæger udnyttelsen af dette manøvrerum sig typisk imod nul pct.

Udkastet til finansiell strategi tilsiger, at tærskelværdien skal overholdes, hvilket kapitalforvalteren indestår for. Der kan ved en fejl, eller ved andre uforudsete situationer, ske en overskridelse af tærskelværdierne. Dette vil kapitalforvalteren i givet fald være forpligtiget til at rapportere til Hvidovre Kommune inklusive en beskrivelse af, hvad man derefter har foretaget sig samt hvilke tiltag man forslår.

De enkelte kapitalforvaltere foretager halvårligt screeninger af porteføljen for at vurdere om der er overtrædelser af de etiske grænser.

Det er eksplicit forvalteres ansvar at overholde denne grænse og det er såvel Hvidovre Kommunes som forvalternes målsætning, at tærskelværdierne skal være så tæt på nul som overhovedet muligt.

Fordelen ved, at et stigende antal kapitalforvaltere tiltræder UN PRI kodeks med en 5 pct. tærskelværdi er, at man opnår en ensartet reaktion overfor virksomheder der optræder etisk kritisabelt. For så vidt angår fossile brændstoffer er det et klart ønske blandt hovedparten af danske kommuner, at der ikke sker investeringer i dette segment, men der er forståelse for, at fossile brændstoffer er en del af hverdagen og derfor prioriteres det højest, at de mest miljøbelastende virksomheder fravælges i porteføljen. Som udgangspunkt accepteres der ikke

investeringer i kul- og olieproducerende virksomheder samt i virksomheder der udelukkende agerer som underleverandører til de nævnte segmenter.

I Hvidovre Kommune viser en gennemgang af investeringsporteføljen, at investeringen i virksomheder der producerer fossile brændstoffer udgør 0,009 %

Retsgrundlag

Lov om kommuners styrelse

§ 44. Midler, som ikke af hensyn til de daglige forretninger skal foreligge kontant, skal indsættes i pengeinstitut eller på postgirokonto eller anbringes i sådanne obligationer eller investeringsbeviser, i hvilke fondes midler kan anbringes.

Bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af fondes midler

§ 5. Anbringelse kan ske i rentebærende obligationer, hvis disse bliver handlet på et reguleret marked, jf. stk. 2, og er udstedt i et af de i stk. 2, nævnte landes møntenhed.

Stk. 2. Befinder markedet sig inden for et EU/EØS-land, skal markedet være optaget på listen nævnt i artikel 47 i direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter, om ændring af Rådets direktiv 85/611/EØF, og 93/6/EØF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 93/22/EØF. Befinder markedet sig uden for et EU/EØS-land, skal markedet være medlem af The World Federation of Exchanges og befinde sig i et land, der er fuldt medlem af Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling (OECD).

Stk. 3. Alle midlerne kan, uanset grænsen i § 6, anbringes i rentebærende erhvervsobligationer, der ved kreditvurdering fra et kreditvurderingsbureau, jf. 3. pkt., har opnået en rating svarende til mindst investment grade. Såfremt flere kreditvurderingsbureauer har kreditvurderet samme erhvervsobligation, skal betingelsen i 1. pkt., være opfyldt for så vidt angår samtlige vurderinger. Kreditvurderingsbureauet skal være registreret i henhold til forordning (EF) nr. 1060/2009 af 16. september 2009 om kreditvurderingsbureauer.

Stk. 4. Reglen i § 11, stk. 1, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse ved anbringelse i erhvervsobligationer og konvertible obligationer.

§ 6. Højst halvdelen af midlerne, jf. dog § 5, stk. 3, § 8, stk. 2, § 10, stk. 3, og § 12, kan anbringes i

- 1) erhvervsobligationer og konvertible obligationer,
- 2) udbyttegivende UCITS eller afdelinger af sådanne,
- 3) sparekassers beviser for garantikapital og andelskassers beviser for andelskapital, og
- 4) aktier.

§ 7. Højst 15 pct. af midlerne kan anbringes i aktier, erhvervsobligationer og konvertible obligationer udstedt af samme selskab.

Politiske beslutninger og aftaler

Finansiell strategi er seneste revideret på Kommunalbestyrelses møde den 28. maj 2013 hvor nedenstående indstilling blev godkendt.

1. at der gives mulighed for at omlægge hele låneporteføljen til fast rente hvis det vurderes at være fordelagtigt.
2. at porteføljens aktieandel og andel af kreditobligationer øges fra de nuværende 10 % til 15 %.

Økonomiske konsekvenser

Vedtagelsen af den nye finansielle strategi betyder en udvidelse af det antal aktivklasser der kan investeres i. Men i særlig grad ændres de etiske krav til investeringerne, hvilket samlet set grundlæggende ændre kravene til de kapitalforvaltere som Hvidovre Kommune samarbejder med. De seneste år er priserne på kapitalforvaltning faldet derfor vil en ny tilbudsindhentning / et udbud vedr. kapitalforvaltningen formentlig betyde et lavere samlet omkostningstryk for at få udført kapitalforvaltningen. Den samlede mængde af ændringer, samt det generelt lavere prisniveau for kapitalforvaltning, taler for at få indhentet nye priser for kapitalforvaltningen. Hermed opnår Hvidovre Kommune at få nye enslydende aftaler der er tilpasset Hvidovre Kommunes nye finansielle strategi.

Bilag

Hvidovre Kommune - finansiell strategi

Punkt 5: Eventuelt

17/36

Beslutning i Økonomiudvalget den 25-09-2017

Kommunaldirektøren orienterede om den nye rygepolitik fra 1. oktober 2017.

Arne Bech (H) og Steen Ørskov (C) spurgte ind til rygning i Frihedens Idrætscenter og lignende steder. Det undersøges.

Niels Ulsing (F) spurgte til adgang til Intra for politikere.